

„Лоше политичаре потплаћују добри бизнисмени“

(Џозеф Фок)

Тадић је пре неки дан изразио жаљење што „техничка влада“ и „распуштена скупштина“ нису имале неопходни капацитет да ратификују руско-српски споразум о гасу. Но, председик је уверен да ће то бити један од приоритета за будући српски парламент. Ипак, Борис Тадић нам није уверљиво објаснио чему уопште прича о пуном или умањеном „капацитету“, када распуштена скупштина има право да ратификује споразум? Није нас уверио ни да његов коалициони партнер неће умањити и „капацитет“ наредне владе и скупштине.

Зар је реално очекивати да ће упоран човек, као што је Динкић, после свега учињеног, одустати од саботирања споразума? Зар би он пред изборе „дизао прашину“, зар би месецима подривао владу - да би се после 11. маја помирио са судбином и пружио руку руским партнерима?

Међутим, није само Тадић смирен и ведар, и поред тога што ће можда бити одложен наш посао деценије, или можда чак посао века. Због развоја догађаја није се узнемирио ни руски министар спољних послова. Предвиђено је да се споразум примењује од дана потписивања. Значи, „то што није ратификован не одлаже његову примену“ – истакао је Сергеј Лавров. А да ли је његов оптимизам основан - показаће време.

КО СЕ БОЈИ ВУКА ЈОШ?

Пише: Драгомир Анђелковић
петак, 11 април 2008 14:37

Руске власти још нису забринуте за будућност споразума. Прво, вероватно претпостављају да они који желе да га сруше – после избора неће бити део владе. Друго, убеђени су да и ако којим случајем резултат избора буде такав да се лобисти против споразума нађу у власти – њихова моћ неће бити таква да буду у стању да га угрозе. Руси очито мисле да у предизборним временима противници гасног споразума још и имају неку тежину, па коалициони партнери воде рачуна о њиховим прохтевима и хировима. Но, после избора ће све ићи у складу с народном изреком: „пас лаје а ветар носи“.

Пошто је у званичној Москви одлагање ратификације примљено спокојно, слично је тај чин третирао и руска штампа. Новине су углавном пренеле агенцијске вести у вези с „техничким одлагањем“ споразума, или су тај догађај сасвим игнорисале. Тек ту и тамо је објављена и покоја изјава наших политичара. Тако су дневне новине *Извести?* (*Известија*) навеле, позивајући се на министра Предрага Бубала, да Коалиција *За европску Србију – Борис Тадић* намерава да онемогући реализацију гасног споразума с Русијом.

Ипак, било је и изузетака. Било је неколико медија који су се нешто детаљније бавили „техничким одлагањем“ гасног споразума. Међу њима су интернет новине *Gazeta.ru*, и пословне дневне новине *RBK daily*

Интернет новине су посматрале гасни споразум кроз призму могуће користи или штете за Србију. И то у вези с европским интеграцијама! У тексту се каже да реализација споразума Србију може да учини значајним фактором на балканском нафтном тржишту и да утре пут знатно већој економској сарадњи Србије са земљама чланицама ЕУ. Отуда, остварење онога што је предвиђено српско-руским гасним договором – може да буде од кључног значаја за пријем Србије у ЕУ. На крају је постављено питање – „Да ли те аргументе узима у обзир и ватрени присталица ступања Србије у ЕУ, Борис Тадић?“

Текст Анатолија Поморцева, објављен у листу *RBK daily*, превасходно се бави улогом нашег министра економије Млађана Динкића у „гасној афери“.

RBK daily

наводи, позивајући се на извор у Београду, да је пад владе умногоме и убрзан намером Динкића да спречи ратификацију гасног споразума. Јер, реализација гасног споразума је у супротности с његовим личним интересима.

Према писању споменутих новина – намера Млађана Динкића је да одлагањем ратификације (и вероватно неким другим потезима, планираним за касније) револтира Русе. Да их наведе да изгубе стрпљење и одустану од гасног бизниса с Београдом. После тога треба да наступи главна фаза „плана“ – оно због чега се све и ради. Динкић намерава да избоксује да НИС буде продат западним компанијама за које лобира. Пошто би тај посао био успешно обављен, планирано је да се поново започну преговори с Русима у вези са изградњом гасовода. Уосталом, ко други дугорочно може да наш регион снабдева гасом?

Међутим, приход од гасовода више не би ишао „у српски буџет, већ у џепове нових власника НИС-а јер ће они бити страна која ће учествовати у формирању концерна који ће се бавити реализацијом гасног пројекта“.

УСАМЉЕНИ ВУК ИЛИ ПРЕДВОДНИК ЧОПОРА?

Када је 1871. године неки Минор Кејт закључио неповољан аранжман с владом Костарике – нико се није много забринуо! Није то био ни први ни последњи пут да је влада те мале земље закључила штетан уговор. И то не зато што није могла да закључи бољи, већ стога што је претходно најурила боље инвеститоре – бизнисмене с којима неки локални политичари нису успели да нађу „заједнички језик“, а у вези са изградњом пруге. Уосталом, није без основа Михаил Салтиков-Шчедрин (руски писац из 19. века) рекао – да је дуго мислио да железнице граде пре свега за превоз путника, а онда је схватио да је главна сврха реализације таквих пројеката: да политичари могу да краду.

Тако су ударени темељи корпорације која ће се деценијама бавити много чиме, али највише воћем и управљањем латиноамеричким државама – тзв. „банана републикама“. Наравно, ради се о чувеној **United Fruit Company** – пословном „октоподу“ одговорном за десетине државних удара, стотине ликвидација, крвава гушења штрајкова, сурову експлоатацију радника, потплаћивање политичара, избијање ратова, беду многих земаља, које ради наводно бољег живота својих грађана стално спроводе некакве реформе....

А преузимање контроле над поштанском службом Гватемале од стране корпорације Унитед Фруит, подсећа на аферу с нашим будућим гасоводом. На прелазу из 19. у 20.

век, у тој земљи политичке страсти су се усијале, влада се тресла, политичари надигравали... И – коначно су пријатељи компаније удесили да она преузме профитабилну поштанску службу. У ствари, изгледа да главни чиниоци у власти и нису хтели да се то догоди – али су због властољубивости и лакомислености били увучени у игру из које више нису могли да изађу. Ушавши олако у савез с лобистима Унифед Фруит -а, нашли су се у ситуацији да више немају алтернативу.

Код нас је ситуација још гора. Шта су некадашњи Гватемалски политичари – лобисти Унифед Фруит -а – спрам наших политичких тзв. експерата? Иако нису прави експерти, ти људи су врло спретни у игрању политичког покера. Показало се да ко год с њима заигра – лоше прође. Отуда и противљење лидера Г -17+ садашњем аранжману у вези с приватизацијом НИС-а и изградњом гасовода – не треба багателисати!

Тиха вода брег рони, а тзв. експертска ерозија је већ многе брегове разорила! То би требало да увиде и засада опуштени Руси. То би морао да зна и Борис Тадић – из неког разлога Динкићев саучесник у игри. О томе би и сви ми морали да водимо рачуна – кад узмемо у руке гласачки листић. Макар неки од нас имали и позитиван став према ДС, коалиционом партнеру Г -17+ . Јер ко Млађу не схвати озбиљно – пре или касније се горко каје.

НЕЗРЕЛОСТ ИЛИ БЕЗОЧНОСТ?

Амерички новинар Волтер Лиман је једном рекао: „ Демократија је сувише важна да би је препустили јавном мњењу“. Неки политичари би могли да додају у истом духу: „Паре су сувише важне да би их оставили народу и држави“. Ипак, можда у нашем случају и није тако. Можда раније цитиране новине спомињу „ни кривога ни дужног“ Динкића у контексту пословних махинација. Можда су извори тих новина, из неког разлога, непријатељски настројени према лидеру ове партије с чудним именом.

Тада морамо да потражимо неко друго објашњење за његово понашање у вези с гасним аранжманом. Можда дозвољава да га воде страсти, тј. одбојност према Русима а љубав према Западу, а не здраворазумска процена економских интереса земље. Можда је радикално еколошки опредељен, само то прикрива причама о свеколикој модернизацији. Отуда, у ствари, верује да су даљи технолошки напредак и економски развој штетни – па их кочи. Можда се, као немали број људи, плаши гаса, тј. могућности да попусте инсталације па да дође до експлозије или тровања.

Ако су неки од наведених разлога, или нешто друго, томе слично, оно што покреће Динкића да земљи наноси велику политичку и економску штету – онда је он незрео политичар. А опасно је дати кормило државног брода незрелом политичару, бар онолико колико је ризично дати детету да вози аутобус с туристима по уским, брдским путевима Црне Горе.

Такође, ако се Тадић определио да пружа пасивну подршку Динкићу, само да би га одобровољио током изборне кампање, а не зато што би хтео и сам да учествује у „скидању кајмака“ – онда је он неозбиљан. Због мале користи рескира будућност своје партије и угрожава перспективе Србије – уместо да све то ради због велике личне користи. А ко би нормалан ангажовао неозбиљног куvara, а да зна какав је? Ко би му дао да спрема свадбену гозбу? Тим пре, зар има смисла неозбиљном политичару дати још више власти од оне коју већ има? Бар онда када увидимо колико је неозбиљан.

БОЉЕ БИТИ ПОХЛЕПАН НЕГО ГЛУП

Кад сагледамо све друге мотиве за прикривено рушење гасног споразума – испада да је „профитна опција“ још најповољнија за Динкића и Тадића. Испада да је добронамерно према њима мислити да су врло прагматични и без икаквих зазора.

Наравно, то не оправдава поступке *Коалиције за Европску Србију* којима рескира да од наше земље направи „банана републику“, зависну од воље страних корпорација. То није оправдање за рушење кредибилитета Србије и растеривање инвеститора којима се шаље порука: сваки уговор закључен с нама данас – сутра можда неће важити. То није оправдање за то што због личне користи својих лидера, ма колико она била велика, угрожава европске перспективе Србије тиме што од ње (бар привремено) прави економског инвалида. Уместо да одмах ради на нашем укључивању у важне европске економске токове. Уместо да инсистира на што бржем преображају Србије у „играча“ који је и другима битан. Уместо да се труди да дођемо на глас као стабилна земља и поуздан партнер.

Ко што рекох, користољубље није оправдање за све речено, али јесте подлога за реално објашњење које не врећа интелигенцију, и бар не негира личну способност вођства *Коалиције за Европску Србију*.

Динкић – будући сувласник српског дела гасовода?

Пише: Драгомир Анђелковић
петак, 11 април 2008 14:37

* * *

Тешко је после бављења нашом „гасном афером“ не сетити се речи америчког сенатора Хенрија Ашхерста: „Када морам да бирам да ли да гласам у корист народа или у корист интересне групе – ја увек гласам у корист интересне групе. Она памти, а народ заборавља“. Памти – и пуни џепове лакомислених политичара. Односно, пуни шифроване рачуне – или оне који се воде на оф-шор фирме – паметнијих и искуснијих политичара. Поготово кад намеравају да се пред изборе „похвале“ својом наводно скромном имовином.